

Основним завданням сучасного трудового права в умовах воєнного стану, як і за мирних часів, залишається розробка ефективного галузевого механізму забезпечення трудових прав, свобод та інтересів працівників і роботодавців. Ідеться як про належне закріплення переліку основних трудових прав працівника і роботодавця на законодавчому рівні відповідно до міжнародних і європейських стандартів, так і гарантій їх реалізації, форм, способів і засобів охорони та захисту.

Список використаних джерел:

1. Мельник К. В. До питання адаптації трудового законодавства до міжнародних норм. Форум права. 2011. № 1. С. 645 http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_1_105
2. Кіщенко С. Реформа трудового законодавства. URL: <http://www.icps.com.ua>
3. Бару М. Й. На шляху до нового Трудового кодексу. Право України. 1995. 27.–6. С. 26–№ 5
4. Бару М. Створимо новий трудовий кодекс. Право України. 1992. № 10.

Abstract: *The work examines issues related to the codification of current norms of labor legislation, ways of reforming them, and grounds for their changes. Particular attention is paid to the regulation of labor relations of local self-government bodies under martial law. The main directions of the development of labor law and the reform of labor legislation in the conditions of martial law are highlighted.*

Key words: *public servants, local self-government bodies, labor relations, martial law, codified acts.*

Науковий керівник:

Прогонюк Л.Ю.,

канд.юрид.наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 347.77

ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Палєєв Владислав Валентинович

здобувач вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Дослідження присвячено питанням інтелектуальної власності саме в умовах воєнного стану. Акцентовано увагу на те, що інтелектуальна власність звичайно є однією із таких сфер, яка допомагає державі розвиватися економічно в такий надзвичайно важкий час. Проаналізовано останні зміни в законодавстві щодо інтелектуальної власності в умовах воєнного стану, які дають підстави стверджувати, що*

інтелектуальна власність продовжує розвиватися. Відмічено, що відбувається посилення та впровадження євроінтеграційних процесів і в сфері інтелектуальної власності.

Ключові слова: *інтелектуальна власність, об'єкти авторського права, патентне право, УКРНОІВІ, Укрпатент, євроінтеграція.*

Україна вже третій рік героїчно протистоїть військовій агресії РФ. Життя українців розділилося на до та після. Українці об'єдналися та спільними зусиллями працюють кожен на своєму фронті задля спільної перемоги. Інтелектуальна власність звичайно є однією із таких сфер, яка допомагає державі розвиватися економічно в такий надзвичайно важкий час.

Саме належне управління портфелем інтелектуальної власності за умов військового стану є особливо актуальним для уникнення в майбутньому проблем із потенційними судовими справами та край актуальним являється збереження даних для захисту та дотримання прав інтелектуальної власності в Україні в післявоєнній економіці. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності в Україні досліджувались в наукових публікаціях. Так, О. Кронда говорячи про вдосконалення механізму захисту прав інтелектуальної власності в умовах воєнного стану зосереджувався на підтримці дружніх країн та міжнародного співтовариства у посиленні та реалізації євроінтеграційних процесів в Україні [1]. А. Кодинець наголосив на важливості та своєчасності прийняття нормативних положень, спрямованих на реалізацію та захист інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері інтелектуальної власності у цих складних умовах [2]. Колектив співавторів наголосили на важливості міжнародного співробітництва та обміну інформацією міжнародним суспільством для ефективного захисту інтелектуальної власності під час воєнного стану [3]. Проте, запровадження в Україні воєнного стану вимагає оновлення загальних напрацювань щодо інтелектуальної власності.

Україна зіштовхнулася з ворогом не лише на полі бою, а і у всіх сферах життя, в тому числі і в сфері цифрових технологій (кількість кібератак під час повномасштабної війни стала втричі більшою), мережеві атаки, фейки від країни агресора тощо.

Перед Україною і її громадянами постали виклики у багатьох сферах суспільного життя, в тому числі в сфері інтелектуальної власності. Безумовно подолання таких викликів було б неможливе без отримання підтримки від міжнародної спільноти. Після проголошення Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 [4] спостерігається оптимізація діяльності як органів державної влади, органів місцевого самоврядування, так і відповідних державних підприємств, установ, в тому числі і бізнесових структур.

На сьогоднішній день Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) з 28 жовтня 2022 року виконує повноваження Національного органу інтелектуальної власності у сфері державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, охорони прав на торговельні марки, промислові зразки, винаходи, корисні моделі, географічні зазначення, продовжує працювати у складних умовах, забезпечуючи необхідні функції та безперервну роботу державної системи правової охорони інтелектуальної власності.

1 квітня 2022 року для сфери інтелектуальної власності був прийнятий важливий Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України» № 2174-ІХ. Відповідно до п. 1 ч. 1 вищевказаного Закону з дня введення в Україні воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України, зупиняється перебіг строків для вчинення дій, пов'язаних з охороною прав інтелектуальної власності, а також строків щодо процедур набуття цих прав. З дня, наступного за днем припинення чи скасування воєнного стану, перебіг цих строків продовжується з урахуванням часу, що минув до їх зупинення [5].

Також за період повномасштабної війни було прийнято Закон України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну» від 22 травня 2022 року № 2265-ІХ. Вперше в українському законодавстві дали визначення держава-терорист; органи держави-терориста; пропаганда російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України; символіка воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 1 вищевказаного Закону України символіка воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну - символіка, що, зокрема, включає:

а) латинські літери «Z», «V», що використовуються як символи воєнного вторгнення в Україну у спосіб та відповідно до ознак, визначених статтею 2 цього Закону;

б) офіційну або неофіційну символіку (емблеми) збройних сил Російської Федерації, у тому числі її сухопутних військ повітряно-космічних сил, військово-морського флоту, ракетних сил стратегічного призначення, повітряно-десантних військ, сил спеціальних операцій, інших збройних формувань та (або) органів держави-терориста (держави-агресора) [6].

Таким чином, незважаючи на вкрай складні умови в різних сферах суспільного життя в умовах воєнного стану, триває кропітка законодавча діяльність, зокрема і в сфері інтелектуальної власності. Забезпечення подальшого функціонування механізмів захисту прав інтелектуальної власності та їх поступове вдосконалення в умовах воєнного стану за підтримки дружніх країн та міжнародного співтовариства направлено на посилення та реалізацію євроінтеграційних процесів в Україні.

Список використаних джерел:

1. Кронда О.Ю., Зосименко О.М. Інтелектуальна власність в Україні в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне законодавство. № 4, 2022. С. 104-108.

2. Кодинець, А. О. Право інтелектуальної власності в умовах дії воєнного стану / Кодинець, А. О. // Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності : збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Київ, 26 квітня 2022 р.). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. – С. 127-133.

3. Шаповалова А.О., Запотоцька О.В., Гуржій А.В. Правовий захист об'єктів інтелектуальної власності в умовах воєнного стану: збереження та безпека інновацій. Юридичний науковий електронний журнал. № 2, 2023. С. 642-645.

4. Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 року № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.

5. Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України» від 01.04.2022 № 2174-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20#Text>

6. Закон України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну» від 22.05.2022 року № 2265-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-20/ed20220522#n9>

Abstract: The study is devoted to the issues of intellectual property in the conditions of martial law. Attention is focused on the fact that intellectual property is usually one of those areas that helps the state to develop economically in such an extremely difficult time. The latest changes in the legislation on intellectual property under the conditions of martial law are analyzed, which give grounds for asserting that intellectual property continues to develop. It was noted that there is a strengthening and implementation of European integration processes in the field of intellectual property.

Keywords: intellectual property, copyright objects, patent law, UKRNOIVI, Ukrpatent, European integration.

Науковий керівник:

Прогонюк Л.Ю.,

канд.юрид.наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної

економіки

Миколаївський національний аграрний університет